

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA 1 KORONA 20 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA, FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYITÓ: MAGYAR UTCA 40

Kormányválság a választói jog miatt

A király Tisza holnapi audienciáján dönt

A magyar politikai láthatárt váratlanul kormányválság felhői borították el. Tisza István gróf miniszterelnök tegnapi kihallgatásán kitént, hogy a kormány választójogi programja nem fedti mindenben a király felfogását. Miután a király kijelentette, hogy a miniszterelnök előterjesztései fölött föntartja magának a döntést, Tisza ma minisztertanácsra hívta össze a kabinet tagjait és ezen a tanácskozáson a kormány megállapította azt a határt, ameddig a választójog kiterjesztését lehetőnek tartja. — Semmi kétség nem merülhet föl aziránt, hogy Tisza nem lépi túl azokat a kereteket, amelyeket a négy év előtti választójogi törvény megszabott és hogy meggyőződését, amely a magyar állam nemzeti jellegének fentartásán alapul, semmiesetre sem fogja alárendelni a hatalmon való megmaradás kérdésének. A miniszterelnök holnap délelőtt újra megjelenik a királynál és ezen az audiencián fog megtörténni a döntés.

A kormányválságról szóló tudósításunk a következők:

Az első hírek a válságról

A *Neue Freie Presse* magyar kormányválságról ír s cikkében ezeket írja:

A magyar kormány ma minisztertanácsra ült össze, amely a délutáni órákig tartott. A miniszterelnök ma este ismét Bécsbe utazott.

A magyar kormányban nagy nehézségek támadtak, amelyek az országgyűlés júniusi ülészakájának előkészítésével, valamint a kormány és az ellenzék viszonyával függnek össze. Ez a viszony nagyon kiélesedett.

Ezeket a híreszteléseket eddig hivatalos helyről nem erősítették meg, de politikai körökben komolyabban veszik, mint a néhány hét előtti válsághíreket. Beszélnek arról is, hogy szükség esetén a képviselőházat feloszlatják, de ehhez Tisza István grófnak felhatalmazásra volna szüksége. Elterjedt az a hír is, hogy a kormány lemondása nincs kizárva. A hírt azonban még nem erősítették meg.

Rendkívüli minisztertanács

Budapest, május 22. Tisza István gróf miniszterelnök tegnapi audienciájáról többféle kombináció merült fel. Bécsben híre terjedt, hogy Tisza kihallgatása igen komoly termé-

szetti volt. Ezek a hírek komolyabb alapot láltak akkor, amikor elterjedt a híre, hogy a miniszterelnök ma délben, szokatlan időben, rendkívüli minisztertanácsot hívott egybe, melyen a gyengélkedő Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter is résztvett.

A minisztertanács után a kormány tagjai, élükön Tisza István gróffal, a munkapárti körbe mentek. Bár a kormány tagjai bővebb közléseket nem tettek, a képviselők megállapították, hogy komoly kormányválság van, miután egyrészt a király, másrészt a kormány között a választójog kérdésében komoly ellentétek merültek föl. Ugy látszik, Tiszának a királyi kéziratban kapcsolásban közzétett komünikéje nem felelt meg a bécsi illetékesek felfogásának. A komüniké közzététele után Tisza tudvalevőleg egyik lapban nyilatkozott azokról a koncessziókról, melyeket a választójog kérdésében adni hajlandó, de kijelentette, hogy nem lépi át az 1913. évi törvény határait, amelyeknek átlépése az ő felfogása szerint az ország egységét és magyar jellegét veszélyeztetné.

A mai minisztertanács megállapodott a választójog kérdését illető végső programban és ezzel utazott ma éjjel a miniszterelnök Bécsbe. Beavatott politikai körök szerint a kormány maradása attól függ, hogy a király elfogadja-e a kormánynak ezt az álláspontját. — A többi kombináció egyelőre korai.

A munkapárti klubból

A munkapárti körhelyiségben ma este rendkívül nagy számmal gyűltek össze a képviselők. A kormány tagjai közül először Szurmay Sándor honvédelmi miniszter jelent meg a klubban. Szurmay jókedvű volt és a kérdezősködőknek csak ennyit mondott:

— Nincs semmi baj.

Később feljött a klubba Batogh Jenő igazságügyminiszter, aki nem vett részt a minisztertanácsban, mert Bécsből villamoson ment Pozsonyba és elkéste a vonatot. Az igazságügyminiszter ezt felelte a kérdezősködőknek:

— A lemondás még nem történt meg.

Tisza István gróf miniszterelnök nyolc óra tájban jelent meg a klubban, ahol rendkívül meleg ovációval fogadták. Tisza nagyon örült a párttagok lelkesedésének, amiben a

munkapárt egységességének jelét látta. A miniszterelnök semmiféle hivatalos nyilatkozatot nem tett.

Egy beavatott munkapárti képviselő szerint a király a választójog kérdésében holnapra tartja fenn a döntést és ha e kérdésben a király nem fogadja el a kormány álláspontját, úgy Tisza le fogja vonni a konzekvenciát.

Tisza Bécsbe ment

A Bud. Tud. jelenti: Tisza István gróf miniszterelnök ma éjjel Bécsbe utazott.

Az ellenzéki vezérek

Az ellenzéki körökben élénken tárgyalták a kormányválság hírét. Andrássy Gyula gróf, Zichy Aladár gróf és Apponyi Albert gróf a délután folyamán tanácskoztak egymással, de egyikük sem nyilatkozott. Az ellenzék vezetői azt várják, hogy még e hét folyamán meghívást kapnak a királytól.

Ellenzéki körökben elterjedt hírek szerint Tisza az esetben, ha a választójog szélső formáját választanák, pártjával ellenzékbe megy. Ugyancsak ellenzéki körökben beszéltek, hogy ha Tisza beadja lemondását, úgy Kúen-Héderváry Károly gróf vagy Wekerle Sándor következnek, azonban ha a munkapárt nem volna kapható a választójognak arra a formájára, amelyet Bécsben akarnak, akkor olyan 67-es politikusra bízják a kormányalakítást, aki elhalasztaná a kritikus kérdések megoldását és csakis a háborúval összefüggő ügyeket végezne.

Debrecen a hatodik hadikölcsönért

5 millió korona az első tíz napi jegyzés eredménye

A hadikölcsönjegyzés végrehajtó bizottsága Domahidy Elemér főispán elnökle alatt ma értekezletet tartott, amelyen Márk Endre udvari tanácsos polgármester, Baltazár Dezső dr. püspök, Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató, Wilhelm Emil az Osztrák-Magyar Bank főnöke, a debreceni bankok igazgatói és ügyészei, a tanács tagjai voltak jelen.

Domahidy Elemér főispán a következő beszéddel nyitotta meg az értekezletet:

— Üdvözlöm a megjelenteket és hálásan köszönöm, hogy ily szép számmal jelentek meg, hogy előmozdítsák a hatodik hadikölcsön sikerét. Méltóztatnak tudni, hogy háborus viszonyaink között ismét új határköhöz értünk. Az ország bölcs vezetőinek hívó szava ismét akcióba küld bennünket, hogy az állam viselni tudja ama terheket, amelyeket a hadviselés kiadásai reá rónak. A szükséges lépéseket pénzügyi kormányunk a hatodik hadikölcsön jegyzésére megtette. Most a mi

URANIA

Szerda. Osztóórók május 23-24.

A prágai diák

misztikum 4 felvonásban. A világhírű Reinhardt-társulat művészeivel.

A főszerepben: **P. WEGENER.**

BARNIM CIRCUSZA.

Replilógógyártás.

Előadások kezdete 6 és 8 órakor rendes helyarákkal.

Előleges jelentés! Pénteken

Az üldözöttek.

Hogyan bántak a franciák az internáltakkal.

APOLLO

Ma, szerdán! Előadások kezdete: 6 és 8 órakor rendes helyarákkal.

Alibi II.

detekatív-történet 3 felvonásban.

Egy kedves vendég

vígjáték 3 felvonásban.

kötelességünk annak sikerét előmozdítani. — Azt hiszem, nem szükséges külön rámutatnom a hadikölcsön nagy jelentőségére, mert hiszen mindnyájan tudjuk, hogy ellenségeinkkel vívott nagy küzdelemben milyen fontos szerepe van a hadikölcsönnek. Hazánk jól fölfogott érdeke, Debrecen tekintélye és méltósága egyaránt megköveteli, hogy a mostani nemzeti kölcsön jegyzéséből is méltóképen kivesszük részünket.

A végrehajtó bizottság egy hét előtt tartott ülésén nagy általánosságban már történtek megbeszélések. Nagy örömmel állapíthatom meg s jelezhetem is a bizottságnak, hogy az elmúlt első tíz nap alatt nem várt szép eredményt értünk el. — Értesülésem szerint nagyon szép összegű az eddigi kölcsönjegyzés. Természetes azonban, hogy akciónkat tovább is a legnagyobb ügybuzgalommal kell folytatnunk. Legyen szabad tehát fölkérnem önöket, hogy amint eddig szívesek voltak közreműködni a siker érdekében, úgy szíveskedjenek most is sorompóba lépni és mindent elkövetni, hogy a hatodik hadikölcsön jegyzése Debrecenben teljes sikerrel járjon.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Márk Endre udvari tanácsos polgármester bejelentette, hogy Groh Ferenc praelátus értesítette őt, hogy fontos elfoglaltsága miatt nem jöhetett el, de mindent megtett és megtesz a siker érdekében. Ő maga is minden lelkesedésével és tehetségével közreműködik a sikerért. — Állíthatja, hogy Debrecen minden társadalmi osztálya megtette és megteszi kötelességét, csak a gazdaközönség jegyzett aránytalanul kis összeget az élvezett nagy jövedelemhez képest. A városházán is szép eredménnyel működnek a tisztviselők a kölcsönjegyzés érdekében, így Szabó Kálmán tb. főjegyző már eddig is igen szép eredményt ért el s agilitásával követendő szép példát nyújt.

Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató bejelentette, hogy a jelenlegi jegyzések jóval túlhaladják a tizedes jegyzést, amely a megfelelő időben a mult hadikölcsönnél volt. Az ötödik hadikölcsönnél ugyanis az első tíz nap alatt jegyeztek 3,588,500 koronát, most pedig az első tíz nap alatt 5,118,750 koronát.

Domahidy Elemér főispán javaslatára kimondta az értekezlet, hogy a hatodik hadikölcsön sikere érdekében ugyanazt a propaganda-eljárást követi, mint az előző kölcsönnél. Végül bemutatta a főispán a pénzügyminiszter táviratát, hogy a színház is tartson propaganda-előadást. Az értekezlet tudomásul vette, hogy a színház sultat június 5-én tartja meg a hadikölcsön érdekében az előadást.

A főispán üdvözlő szavai után az értekezlet véget ért.

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana-sósorszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15,000 000 palack Diana-sósorszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az

ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint itthon. Magyarok ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ily rövid idő alatt ily páratlan népszerűségre, közkedveltségre tegyen szert s ennyire nélkülözhetetlenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana-sósorszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású hálszerben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentvén, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana-sósorszesz, hazából ki nem hagyja fogyni

Ára 1.30 fillér. Kapható mindenütt.
Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, V., Mátyás-utca 6.

Az olaszok kimerültek az Isonzo-csatában

Csak Görztől keletre voltak gyalogsági harcok — Tüzerharcok a Karszt-fensíkon — A franciák előretörései a Champagneban meg-hiusultak

Hivatalos jelentés

Budapest, május 22. Hivatalos jelentés.
KELETI ÉS DÉLKELETI HARCTÉR.

Nincs ujság.

OLASZ HARCTÉR.

Az Isonzo mentén az ellenség tegnap arra kényszerült, hogy hét napi eredménytelen harc után gyalogságának pihenést engedjen. Csak Görztől keletre törtek előre az olaszok, de visszavertük őket. Rohamjáróink ezen a vidéken 1 tisztet, 36 főnyi legénységet és 1 gépjegyet hoztak magukkal az ellenséges árkokból. A Karszt-fensíkon időnkint erősebb tüzéri tevékenység folyt. Karinthiában és Tirolban nincs változás.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, május 22. A nagyhadiszállítás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Az Ypern-szakaszon, Loosnál, Oppynál és a Scarpetól délre széles arcvonalon egész napon át élénk volt a tüzéri tevékenység. Az angolok több erős előtörés alkalmával, amelyek délelőtt Bullecourtnál, később Croisillesnél indultak meg és teljesen meg-hiusultak, véres veszteséget szenvedtek és foglyokban több mint 90 embert veszítettek.

A német trónörökös hadcsoportja: A Chemin des Dames magaslat és az Aisne között, Reimstől északra és a felső Vesle-völgytől a Suippes-völgyig időnkint heves tüzéri harcok fejlődtek ki. Nauroytól délnyugatra és délre a franciák a nap folyamán több ízben megtámadták magasiati állásainkat. Az ott küzdő württembergi ezredek ellentámadással visszaverték az ellenséget és több mint 150 foglyot szállítottak be. Este a Pochle hegy déli lejtőjén, Moronvillerstől délkeletre, összeomlott egy francia előtörés. A Maastól keletre tegnap feléledt a tüzelés. Itt kis előtéri csatározásokra került a sor, a melyek nekünk foglyokat eredményeztek. — Egyik portyázó különítményünk Bouvencourtnál, Reimstől északnyugatra, támadást kezdett és 5 ellenséges kötött léggömböt felgyújtott.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: Nincs ujság.

KELETI HARCTÉR.

A helyzet változatlan.

Macedon arcvonal: A Prespa-tó és a Cserna között, a Vardar két partján és a Struma mentén az ellenséges tüzéri tevékenysége ismét élénkebb volt, mint az előző napokban.

LUDEENDORFF,
első főszállás-mester.

A vezérkar esti jelentése

Sajtóhadiszállítás, május 22. — (Esti jelentés.) — Az Isonzo-hadsereg részéről eddig ma nem jelentettek harcokat.

Isonzo-frontunk rendületlen

Gent, május 22. — A Secolo jelenti: Az Isonzo mentén az ellenség erőfeszítése hallatlanul nagy. Az ellenállás bizonyítja, hogy a központi hatalmaknak nincs mitől tartani az orosz fronton.

Az olaszok kifáradtak

Sajtóhadiszállítás, május 22. (Magyar Távirati Iroda.) A hét napos szakatlan, nehéz gyalogsági harcok után az Isonzo-hárvonal északi szögletében most már nyugalom állott be. Csak Görztől keletre intéztek az olaszok előretörést, melyet azonban könnyen visszautasítottunk. Járóink 1 tisztet és 36 közembert hoztak el az olasz árkokból.

Előrelátható volt, hogy az ellenség támadásaiban szünet fog beállni. Az olaszok rengeteg vesztesége, melyet céltalan rohamaik során szenvedtek, szükségessé tette, hogy a részben összelövöldözött, részben rendetlenségbe jutott hadköteleiket kitöltsék és újra rendezzék.

Az olasz tüzéri is pihenőre szorul. Az olaszok legelső vonalaiban élénk munkásság folyik, melyet tüzéri tüzelésünk hatatosan megzavar. Csak a Karszt-fensíkon volt észlelhető az olasz tüzéri tüzelése, amely viszonytalan volt a mi tüzelésünknek. Az ágyuharc a délutáni órákban intenzívitásában növekedett és az éjszakai órákban is tartott.

A német esti jelentés

Berlin, május 22. A Wolff-ügynökség jelenti május 22-én este:

A frontokról lényeges eseményt nem jelentenek.

Ujabb 18,000 tonna

Berlin, május 22. — A Wolff-ügynökség jelenti:

Tengeralattjáróink elsüllyesztettek 18,000 bruttó regisztertonna tartalmu hajókat. Ebből 10,000 tonna vasat szállított Olaszországnak és 8000 gabonát Franciaországnak.

A TENGHERÉSZETI VEZÉRKAR
FŐNÖKE.

Elsüllyesztett óriás hajó

Rotterdam, május 22. A Maasbode jelenti: A White Star Line 23,876 tonnás Baltic nevű gőzösét egy tengeralattjáró megtámadta. A hajót több találat érte és nyomban oldalra dőlt. Angol torpedóvadászok azonnal segítségül siettek. Később az a hír érkezett, hogy egy másik tengeralattjáró naszád a Balticot elsüllyesztette.

A stockholmi békekonferencia

Stockholm, május 22. A békekongresszus esélyei lényegesen jobbra fordultak. Az előkészítő bizottság értesítést kapott, hogy az angolok és franciák is eljönnek a kongresszusra.

Stockholm, május 22. A bolgár szociálisták és a konferencia előkészítő bizottsága közt ma volt a külön tanácskozás. A bolgár delegátusok vezetője kijelentette, hogy a bolgárok is ellenzik az annexiót. Dobruđa és Macedónia kövételéhez azonban ragaszkodnak, de ez nem jelenti az annexiót, mert csak olyan földet akarnak, amely amugy is bolgár.

Czernin tanácskozásai a nagyfőhadiszálláson

Genf, május 22. A *Petit Parisien* azt jósolja, hogy Czernin Ottokár gróf külügyminiszternek a német nagyfőhadiszálláson a *kancellárral folytatott tanácskozása szenzációs eredményű lesz.*

Külön kormány Moszkvában

Stockholm, május 22. Több tábornok és volt miniszter részvételével konferencia volt Moszkvában, amelyen elhatározták, hogy Moszkvában külön kormányt állítanak föl, a mely átvenné az ország kormányzását.

Tarnovszky Rotterdamba érkezett

Amsterdam, május 22. (Magyar Távirati Iroda.) A *Handelsblad*-nak jelenti Rotterdamból, hogy a Holland—Amerika-vonal *Ryndam* nevű hajója odaérkezett. Az utasok közt van Tarnovszky gróf osztrák-magyar nagykövet. Hintze, a német birodalom volt pekingi követe, Verdy dr. volt havannai német követe és az említett diplomáciai képviselők egész személyzete.

A városok meg a blokkosok

Debrecen, május 22.

A Magyar Városok Országos Kongresszusának a minap tartott harmadik egyetemes ülésén valamennyi szónok egyértelműen hangoztatta, hogy a városok tervbe vett ügynevezett polgárszövetsége nem akar külön politikai párt lenni s egyáltalában nem is szabad országos politikai kérdésekkel foglalkoznia, mert hiszen a speciális városi problémák egész sora vár megoldásra.

Ez a megállapodás, amely minden politikálást elutasít magától, nagy idegességet keltett a blokkosok táborában. — Az általános, egyenlő, titkos választójog imádóit ugyanis a kategorikus kijelentéssel kellemetlen csalódás érte, mert olyasmiben reménykedtek, aminek nem volt semmi alapja. Ők ugyanis vérmes fantáziával úgy képzelődtek, hogy a városok szövetségének nem lesz egyéb dolga, mint sietve belépni a választójogi blokkba. A blokkosok logikája szerint Magyarországon minden egyesülés csak azért alakul, hogy ha mellesleg kulturával, társadalmi és közgazdasági kérdésekkel foglalkozik is, főként mégis politikát — és mi sem természetesebb — ellenzéki politikát folytasson. A Károlyi—Vázsonyi—Jászi triász tehát egész magától értetődően tartotta, hogy az új alakulás a blokk szekeré elé fogatja magát. A polgárszövetség azonban még meg sem alakult, a városok vezető férfainak fegyelmezett szelleme máris eleve kizárt belőle minden politikálást, tehát azt is, hogy az általános titkossal „mint olyan” egyáltalában még csak foglalkozzék is.

Ez bizony kosár. Lehűtés. Innen a nagy idegesség és utólagos fanyalgás a blokkosok körében s ezért itélik el keményen a polgárszövetség tervezőinek azt az állásfoglalását, mellyel a politikai kérdések feszegetéséről lemondva, a választójogért való harcot is mellőzték.

A blokkosok illúziója tehát semmivé lett, a kész préda porba esett, a madár elrepült. Pedig ha jobban megfontolták volna a dolgot, nem érte volna őket ez a csalódás. Tudhatják, hogy a városok vezetői egytől-egyig mint intelligens tanult férfiak, a maguk fejével gondolkoznak s nem engedik magukat semmiféle hangzatos jelszavakkal orruknál fogva vezetetni s tisztában vannak azzal, hogy különösen vegyesajku vármegyékben kicsoda veszedelmet jelent a radikális választói jog. A blokkosok ezt nem fontolták meg s ezért érte őket csalódás.

HÍREK

— Gyöngyös pusztulása. Gyöngyösről táviratozzák: Ma este fél 7 órakor a tüzvész még egyre tartott. A főtéren ismét több ház lángokban áll. Eddig 1600 ház pusztult el, 9 ember meghalt, 120 megsebesült.

Este 9 órakor jelentették, hogy a tüzet sikerült lokalizálni és már egy ház sem ég.

— A közgyűlés előkészítése. A jog- és pénzügyi bizottság ma délután Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, amelyen hozott határozatok szerint javasolja a bizottság a közgyűlésnek, hogy Heves vármegye átiratának pártolásával fejjezze ki bizalmát a kormány iránt. Megbízta a tanácsot, hogy az Országos Birói és Ügyészi Egyesület kérelmére a már kijelölt telek helyett az internátus részére a nagyerdőn jelöljön ki területet. Javasolja a bizottság, hogy az utcaseprők napi bérét 4 korona, a tisztí legényekét 3 koronára emelje föl. — Javasolja, hogy a Pro Transsylvania támogatására 5 év alatt befizetendő 10,000 korona segélyt szavazzon meg. Felhívta a tanácsot, hogy a frontmögötti Katona-Otthonok támogatására indítson könyvek gyűjtése iránt társadalmi akciót. Javasolja végül a bizottság, hogy a Magyar Történelmi Társulat által létesítendő Thallóczy Lajos-alapra 200 koronát szavazzon meg a közgyűlés.

— Szász Adolf dr. törzsorvos. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Szász Adolf dr. szolgálaton kívüli viszonyban levő ezredorvosnak a törzsorvosi címet és jellegét adományozta.

— A közjegyzői kamara közgyűlése. A debreceni kir. közjegyzői kamara vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését, melyen a tagok szép számmal jelentek meg. A közgyűlésen Galánffy János dr. debreceni kir. közjegyző, kamarai titkár terjesztette elő a választmányának a lefolyt évről szóló jelentését, mely kegyeletes szavakkal emlékezik meg a kamara tavaly elhunyt érdemes elnökének, Lestyán Adorján udvari tanácsosnak haláláról s az év történetéről számol be. A jelentés egyebek közt részletesen foglalkozik a háborúnak, illetőleg a háboru által okozott gazdasági nehézségeknek a közjegyzői karra való hatásával és új tarifa életbeléptetését sürgeti. A napirend letárgyalása után a közgyűlés megalakította az új tisztikart. — Elnökké Galánffy János dr. debreceni, rendes tagokká Zrumetzy Béla kir. tanácsos szolnoki, Nemesthóti Szabó Antal nagykarolyi, Kovács Elek dr. nyiregyházi és Örley György dr. nagyvárad kir. közjegyzők, választmányi póttagokká Padra Sándor hajduszoboszlói és Elbel Tibor dr. karcagi kir. közjegyzők választották meg, a számvizsgáló bizottság tagjai pedig Palla M. Béla dr. szatmári, Örley Dénes dr. kisújszállási és Ujvárossy Szabó Lajos dr. hajduböszörményi kir. közjegyzők lettek.

— A Kuria ítélete Ivánka képviselő bünpörében. Budapesti tudósítónk táviratozza: A királyi Kuria II. büntetőtanácsa Rohrer Ferenc tanácselnök elnöklésével ma délben hirdette ki a határozatot Ivánka Imre dr. orsz. képviselő és 18 társa bünyügyében. A Kuria atörvényszéki ítélet megváltoztatásával Ivánka Imre büntetését egy évi fogházra és 1800 koronára szállította le, a fogházbüntetést az előzetes letartóztatással kitöltöttnek vette és ennek folytán elrendelte Ivánka Imre azonnal való szabadlára helyezését. — A Kuria felmentette Rudnai Alajos bajmóci prépostot, továbbá Skratek Károlyt, Szidon Henriket, Stangel Dávidné és Csorba Mór körjegyzőt, valamint a törvényszék által felmentett vádlottakra vonatkozó ítéletet is helybenhagyta.

— Selyem gummikabátok és trikó kabátok remek színekben, nyaksálak nagy választékban érkeztek Frank Sándor nődivat cég új helyiségébe, Ferenc József-ut 42. — Telefon 12-56. szám.

— Elhunyt főispán. Budapesti tudósítónk táviratozza: Baross Ferenc, Aradmegye főispánja, ma délután 4 órakor a Pajor-szanaszatóriumban meghalt. Holttestét hazaszállítják Aradra. Halála Aradon és a megyében nagy részvétet keltett.

— A városi erdők állami kezelésbe vétele. A miniszter kiküldöttei és Debrecen város tanácsának tagjai Márk Endre udvari tanácsos polgármester elnöklete alatt ma kezdték meg tanácskozásukat a város erdőbirtokainak állami kezelésbe vétele tárgyában. — Péchy Kálmán miniszteri tanácsos rámutatva az erdők elhanyagolt voltára, előterjesztette memorandumát, amely szerint Debrecennek 24,406 és négytized katasztrális hold erdeje van, amelyek felett nemcsak műszaki, hanem egyéb különleges teendőkkel ellenőrzést kell gyakorolni. Az állami kezelést különben az erdők mai állapota miatt akkor is el kellene rendelni, ha a város nem is kérné. Az állami kezelés a városnak évi 35,160 korona költséget okozna. Létesíteni fognak: I. állami erdőhivatalt 1 erdőtanácsossal, 1 erdőmérnökkel, 1 főerdőőrrel, 1 díjnokkal; II. debreceni erdőgondnokságot 1 főerdőmérnökkel, 1 erdészgyakornokkal; III. három erdőgondnokságot 2 erdőmérnökkel, 1 segédmérnökkel. Az állami kezelés átvenné a jelenlegi alkalmazottakat s öröklet is. A memorandum után György Henrik belügyminiszteri számvevőszéki igazgató kijelentette, hogy az államosításon két kézzel kell kapnia Debrecennek. A város nem használja ki óriási vagyonát, gazdálkodásában nincs rendszer, nincs programszerűség, nincs jövőbelátás. Pedig függőkölcsönökkel már nem lehet tovább gazdálkodni és a mérlegek deficitjeit kölcsönökkel takargatni. Az állam csak jót akar, de jogokat elvenni nem. Ezután az erdősítés kérdésére vonatkozó megjegyzések és hozzászólások következtek, amelyek után az értekezlet egyhanguan állást foglalt az erdők állami kezelésbe vétele mellett. A tárgyalásokat folytatják.

— A városi zeneiskola f. hó 24-én, csütörtökön este 8 órakor előhaladott növendékeivel hangversenyt rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Jegyek 60 és 20 fillérjével az intézet kapusánál előre válthatók. Pénztárnyitás fél 8 órakor.

— Katonai kinevezések. A király Gustovics Artur 39. gyalogezredbeli főhadnagyot századossá, Tervej Tamás dr. 3. népfőlkelő gyalogezredbeli hadnagyot főhadnaggyá, Berger Győző 39. gyalogezredbeli, Bodor János 37. gyalogezredbeli, Girth Lipót Győző 28. vadászszázalóalbeli, Gál Pál dr. 4. honvédgyalogezredbeli, Raics Ferenc 43. gyalogezredbeli tiszthelyettes a 3. népfőlkelő gyalogezredbe hadnaggyá, Radákovics Géza gyógyszerügyi gyakornokot a 3. népfőlkelő parancsnokság nyilvántartásában segédgyógy-szerűgyi tiszté, Sebestyén Sándor 2. honvédhuszárezredbeli alállatorvost állatorvossá nevezte ki.

— Évzáró vizsgák az iparostanonciskolában. Debrecen város községi iparostanonciskolájában az évzáró vizsgákat június 1., 2. és 3-án tartják meg. A tanulók jutalmazására szánt összegek május 31-ig Csurka István igazgatóhoz (Burgundia-utca 1.) juttatandók.

— Köztisztviselők háborus konyhakertésze. Az epreskerti parcellák birtokosai holnap, szerdán délután 5 órakor, a Tócs-kert mögötti parcellák birtokosai pedig e hó 25-én, pénteken délután 5 órakor alakuló gyűlésre a városháza közgyűlési termében jelenjenek meg.

— Frank Sándor nődivat cég új helyiségében, Piac-u. 42. sz. alatt megérkeztek a nyári ruha vásznak, grenadinok és nyers-selymek minden színben nagy választékban kaphatók. Telefon 12-56.

— Halmágyi divatházában tavaszi szövet és selyem köztüimökben naponta érkeznek újdonságok.

Összes bel- és külföldi ásvány- és gyógyvizekben nagy raktár. Nagy forgalom következtében folyton friss küldemények. ULLMANN SALAMON fűszer-, csomagoló-, ásvány- és gyógyvizek, anyagáruk nagykereskedése, Ferenc József-ut 69. (Vármegyeházával szemben.) Telefon 3-82.

— **Mi a Perocid?** Miután rézgálic nincs elegendő mennyiségben és amit a kereskedésekben árulnak, megfizethetetlenül drága, így a szőlők a legnagyobb veszedelemben forognak. Szerencsére a rézgálicon kívül van még egy anyag, mely a peronospora ellen jó sikerrel használható és ez a *Perocid*; miként azt több éves kísérletek Németországban és Ausztriában beigazolták, ahol a legjelesebb szakértők évek óta ajánlják. Nálunk a *M. kir. ampelológiai intézet* hívta fel rá saját beható kísérletei alapján a szőlőbirtokosság figyelmét. A *Perocid* vízben könnyen oldható fehér föld, melynek oldata éppen úgy közömbösítő mészszel, mint a rézgálic, hogy permetezni lehessen vele. Közömbösítés nélkül a *Perocid*-oldat nem használható, mert perzsel s így tönkre tenné a szőlő lombját, akár a rézgálic. — A *Perocid* 35% hatékony anyagot (cerföldoxydot) tartalmaz. E szerint kell az oldatot készíteni és a közömbösítést véghezvinni. De túl sok méz alkalmazása sem jó, mert ezáltal a *Perocid* gombaölő hatása csökken. A *Perocid* ható ereje körülbelül fél akkora, mint a rézgálicé, tehát ebből ugyanezen eredmény eléréséhez még egyszer annyit kell venni, mint a kékköböl. Tekintettel arra, hogy a *Perocid* jóval olcsóbb a rézgálicnál, dacára az erősebb oldatnak, még mindig sokkal jobban jön ma ki a gazda vele, mint a legolcsóbb (állami) rézgáliccal. Az „Allgemeine Zeitung“ 46-ik számában a múlt évben sok helyen végzett kísérletekről számol be a *Perocid* használhatóságáról. S különösen kiemeli, hogy a legirapósabb hatást ott érték el, hol a *Perocid*-ot csekély mennyiségű (1/2%) rézgáliccal használták. A hatása a tiszta rézgálic-oldat eredményét is felülmúlja.

— **Elszámolás a cukorjegyekkel.** A közellátási hivatal föl hívja a fűszerkereskedőket, henteseket és szappanárúsítókat, hogy az áprilisi havi mindenfajta fogyasztási jegyekkel a lisztirodában haladéktalanul számoljanak el. Egyben közli, hogy a szappan-utalványok a hivatalban átvehetők.

— **Grenadin és selyem bluzok,** valamint clott és selyem alszoknyák nagy választékban kaphatók **Frank Sándor** nődivat cég új helyiségében, Ferenc József-ut 42. Telefon 12-56. szám.

— **A hadiárvédért.** A Hadsegélyző Hivatal és Vörös Kereszt javára rendezett árvák hetének dr. Szántó Sámuel ur 20 koronát volt kegyes adományozni. Jótékony adományát hálás szívvel köszöni a Hadsegélyző Hivatal.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatal!

Színház és művészet

MŰSOR:

SZERDA: *Aranykakas*, vigiáték.
CSÜTÖRTÖK: *Vengerkák*.
PÉNTEK: *Aranykakas*.
SZOMBAT: *Bányamester*, operett.

A prágai diák — az Urániában. Budapesti diadala után nálunk kerül bemutatásra ez a fantasztikus dráma, melyben a Reinhardt-társulat művészei, élükön Paul Wegener, valószínűleg remekelnek. — Jegyelövétel reggel 9 órától.

„Az alibi“ detektív-sorozat második története. Ma lesz a bemutatója. Az alibi detektív-sorozat második részének. Az alibi I. oly nagy mértékben aratott tetszést, hogy bizvást nagy közönségre számíthat a mostani folytatászerű „Az alibi II.“ Kacagtató vigiáték lesz Egy kedves vendég című három felvonásos filmjudozság. Ma az előadások 6 és 8 órakor kezdődnek.

Ke. 117/56. sz.

1917.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Horváth János debreczeni cég kényszerregezéség iránt indított ügyében az egyezséget jóváhagyó Ke. 117/50. 1917. sz. végzés 1917 május 3-án jogerőre emelkedett s ehhez képest az eljárást befejeztette nyilvánította.

Debreczen, 1917 május 15.

Dr. Dávid István sk. előadó.

A kiadmány hitelül: **Rosenberg.**

Nyomatott Hoffmann és Krosovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.

ÜGYES

tiszta, jó megjelenésű, szolid **felszolgáló leányok** a tisztai étkezde részére felvételnek. Bővebb felvilágosítást nyújt naponta a 3. honv. pótászlóalj tisztai étkezde gondnoka: Péterfia-utca 58., I. em., 35. ajtó.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója.

A Debreceni Házi-ipar gyönyörű készítményeinek kizárólagos raktára.

Bluzok — Ruhák — Párnák Készítéskák stb.

Tekintse meg a kirakatot.

Bebizonyosodott, hogy **egyedül a**

„DOB“ jegyű gyárimány **pótolja a szappant**

Illatos! Kemény! Habzó!

Simulékony!

Egyhatodikilós darabok.

Agitációs csomag tíz korona b e k ü l d é s e ellenében 5 kg. súlyban, bárhova bérmentve.

Viszontelárusítóknak:

250 darabos 50 kilós láda excl. láda ab raktárunk 50 korona, tehát

darabja **húsz** fillér.

10 láda vételnél 10% árurabbatt.

250 darabot 64.— koronáért bárhova postán bérmentve küldünk.

BARDÓCZ és TÁRSA

Budapest, V., Balaton-utca 12.

Megyei egyedárusítók keresztetnek.

Gymorgórcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 50 fillér.

Kapható

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertárában, Debreczenben.

Apró hirdetések.

Tanuló,

ki két középosztályt vagy 6 elemi iskolát végzett, felvétetik. Cim a kiadó-hivatalban.

Zálogcédulái,

törött aranyat, ezüstöt, brilláns ékszert veszék és olcsón eladok. Krámer. Arany Bika-bérház 3.

Eladó a Bojer-telepen, Honti-u. 8. sz. új ház, 3 szobás lakás, 1 fűszer és egy hentesüzlettel.

Gerébi-telep, Kondor-utca 3. szám alatt levő 3 szobás ház 2 hold körülkerített szőlővel, pince, istálló, teljes gazdasági épületekkel.

Sámsoni-uton a sorompó mellett Bojer-féle új ház, bolt, korcsma, lakás helyiségekkel. 3516 négyzetű területtel. Halasi-telep Márton Kálmán-u. 13. szám alatti 2 utcára nyíló két szobás kis ház. Ujkertben Andrassy-ut 40. szám alatt fekvő, körülkerített 1 hold szőlő rajta levő házzal.

Értekezhetül Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családjára — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyírinfé.

Aranyat-ezüstöt, brillántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek. **Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.**

Tankönyvelt

mielőtt eladná, feltétlenül vigye: Harmathy antiquariumába, Fűvészkert 14.

Áltoldi Takarékpénztár részvény eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Munkásember

felvétetik állandó évi mnnkára. Cim a kiadóhivatalban.

Hajdúbüszörményben egy szép ház, korlátlan italméréssel eladó. Cim: Khón Lajos.

Kanizsár

vibrációs szépségápolás, oncolás, hajfestés, hajpótlékok a legmodernebb kivitelben. Krámer Józsefné hölgyfodrász, József kir. herceg-utca 3. sz., a Katona Otthon mellett.

Nagy jövedelmű bérház (600 □-61) a legforgalmasabb helyen eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Öcska ölmei

bármely kis vagy nagy mennyiségben veszünk átadóhivatal.

„SAVOL“

ecetsavpótló

citrompótló

a kir. törvényszéki hites vegyész s a budapesti m. kir. államrendőrségi nyilvános vegyvizsgáló állomás által megvizsgálva, teljesen pótolja a nagymérvű ecetsav hiányt, melyből 1 kg. 9 ltr tiszta víz hozzáadásával 10 ltr kész élvezeti célokra alkalmas ecetet nyerünk.

nemesek a citromot pótolja minden tekintetben, hanem kellemes ízénél és tisztaságánál fogva főleg minden más forgalomban levő citrompótló szereket. Egy csésze teához fél, egy limonádéhoz egy kávés kanállal teljesen elegendő.

„SAVOL“ Vegyipar Vállalat Grünberger és Glück Budapest, Futó-u. 32. sz.

Főlerakat:

Grünberger és Glück, Debreczen.

Rézgálicot

egyedül a

Perocid (35 százalék Cerföldoxid tartalommal) helyettesíti, mint egyetlen hatásos szer.

A peronospora elleni védekezésben a *Perocid* immár nélkülözhetetlen szer, mely helyes alkalmazás mellett a legjobb sikerrel használható.

A m. kir. Ampeológiai Intézet a *Perocid* elkészítését szakszerűen előírta, mely készítés anódja feltétlenül betartandó, mert a kívánt eredmény csak az oldat helyes készítése mellett várható.

Nyomatott használati utasítások kaphatók.

Kinek elegendő rézgálic nem áll rendelkezésére, helyesen teszi, ha a két szert együtt alkalmazza, mely esetben 100 liter vízhez elegendő 2 kg. *Perocid* és fél kg. rézgálic. E két szer együttes hatása, minden körülmények között a legbiztosabb.

Perocid ára: 100 kiló 210 korona ingyen hordóval. 1 kiló 2.20 korona.

Kapható: **Kontsek Géza** fűszer és magkereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.